

Υπ. Εργασίας: Ερωτήσεις και απαντήσεις για τις συντάξεις fast track και τις «συντάξεις εμπιστοσύνης»

/ [Επικαιρότητα](#)

Έναν χρηστικό οδηγό με εννέα ερωτήσεις και απαντήσεις για τις συντάξεις fast track και τις «συντάξεις εμπιστοσύνης» παρέχει το υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων με ενημερωτικό του σημείωμα.

Όπως επισημαίνεται, είναι δύο νέα όπλα, που ρίχνονται στη «μάχη», για να επιταχυνθεί ακόμα περισσότερο η διαδικασία έκδοσης συντάξεων και να δοθεί τέλος στην ομηρία χιλιάδων ασφαλισμένων. Σύμφωνα με το ενημερωτικό σημείωμα, και οι δύο ρυθμίσεις συνδυάζουν τις αυξημένες πλέον τεχνολογικές δυνατότητες μέσα στον ΕΦΚΑ με την αναγκαία εμπιστοσύνη του κράτους απέναντι στον πολίτη. «Ο συνδυασμός των δύο στοιχείων οδηγεί στην επιτάχυνση» αναφέρεται χαρακτηριστικά.

Ακολουθούν οι εννέα ερωτήσεις και απαντήσεις:

1. Τι είναι οι συντάξεις fast track και οι «συντάξεις εμπιστοσύνης» που θεσπίζετε;

Είναι δύο νέα όπλα, που ρίχνουμε στη «μάχη», για να επιταχύνουμε ακόμα περισσότερο τη διαδικασία έκδοσης συντάξεων και να δώσουμε τέλος στην ομηρία χιλιάδων ασφαλισμένων, που πολλές φορές αναγκάζονται να περιμένουν χρόνια, για να πάρουν τη σύνταξή τους - για την οποία έχουν πληρώσει εισφορές - έχοντας μόνο την προκαταβολή σύνταξης, για να βιοποριστούν. Και οι δύο ρυθμίσεις συνδυάζουν τις αυξημένες πλέον τεχνολογικές δυνατότητες μέσα στον ΕΦΚΑ με την αναγκαία εμπιστοσύνη του κράτους απέναντι στον πολίτη. Ο συνδυασμός των δύο στοιχείων οδηγεί στην επιτάχυνση.

2. Τι διαφέρουν οι fast track συντάξεις από τις «συντάξεις εμπιστοσύνης»;

Τόσο οι fast track συντάξεις όσο και οι «συντάξεις εμπιστοσύνης» είναι καινούργιοι θεσμοί που αποσκοπούν στην επιτάχυνση της απονομής των συντάξεων. Οι fast track συντάξεις είναι ένας μόνιμος θεσμός, που ισχύει για τις αιτήσεις συνταξιοδότησης που θα υποβάλλονται από εδώ και στο εξής. Από την άλλη πλευρά, οι «συντάξεις εμπιστοσύνης» αφορούν στην εξάλειψη του στοκ των συντάξεων που έχει δημιουργηθεί στον ΕΦΚΑ. Με άλλα λόγια, οι fast track συντάξεις αφορούν στο μέλλον, ενώ οι «συντάξεις εμπιστοσύνης» αφορούν στο παρελθόν. Και στις δύο, όμως, περιπτώσεις υπάρχουν τρία κοινά στοιχεία: η χρήση της τεχνολογίας, η εμπιστοσύνη στον πολίτη και τελικά η ταχύτητα.

3. Ποιες είναι οι προβλέψεις για τις fast track συντάξεις;

Τίθεται ρητή προθεσμία τριών μηνών - με σημείο εκκίνησης την υποβολή της αίτησης συνταξιοδότησης - εντός της οποίας πρέπει να εκδοθεί η σύνταξη. Στον χρόνο αυτό, η υπηρεσία του ΕΦΚΑ πρέπει να ελέγξει το ασφαλιστικό ιστορικό του αιτούντος και να αποφασίσει, αν δικαιούται σύνταξη και το ύψος της.

Εάν δεν καταφέρει να ολοκληρώσει τη διαδικασία μέσα σε τρεις μήνες, τότε βγάζει τη σύνταξη με βάση δύο μόνο δεδομένα: Πρώτον, το ασφαλιστικό ιστορικό, όπως είναι καταγεγραμμένο στο ηλεκτρονικό σύστημα «ΑΤΛΑΣ» του ΕΦΚΑ και, δεύτερον, τις δηλώσεις και στοιχεία που έχουν υποβάλει οι ασφαλισμένοι με την

αίτησή τους για συνταξιοδότηση, για να τεκμηριώσουν ότι έχουν περισσότερο χρόνο από αυτόν που «βλέπει» το σύστημα του ΕΦΚΑ. Μετά την πάροδο του τριμήνου, δηλαδή, τα στοιχεία που έχουν υποβληθεί δεν επαληθεύονται πριν από την πράξη απονομής σύνταξης, αλλά ελέγχονται εκ των υστέρων.

Εν τω μεταξύ, όμως, ο ασφαλισμένος λαμβάνει τη σύνταξή το χωρίς να περιμένει, όπως περίμενε, μέχρι τώρα. Αυτή είναι η βασική φιλοσοφία της διαδικασίας ταχείας απονομής σύνταξης (fast track).

4. Και στις «συντάξεις εμπιστοσύνης» ποια είναι τα βασικά χαρακτηριστικά;

Οι «συντάξεις εμπιστοσύνης» αφορούν στις εκκρεμείς συντάξεις. Το μέτρο θα εφαρμοστεί για τις αιτήσεις συνταξιοδότησης που έχουν υποβληθεί έως τις 31 Μαρτίου. Για τις περιπτώσεις αυτές, η σύνταξη θα εκδίδεται στη βάση των στοιχείων του ασφαλιστικού ιστορικού, όπως βρίσκεται πλέον στο ηλεκτρονικό σύστημα «ΑΤΛΑΣ» και των δηλώσεων των ασφαλισμένων για την αναγνώριση επιπλέον χρόνου ασφάλισης που θα γίνονται δεκτές, χωρίς να απαιτείται η προσκόμιση παραστατικών που τις τεκμηριώνουν. Γι' αυτό και η διαδικασία εδώ θα είναι ακόμη ταχύτερη και θα στηρίζεται στην εμπιστοσύνη του κράτους προς τον ασφαλισμένο («συντάξεις εμπιστοσύνης»). Και σε αυτήν την περίπτωση ο έλεγχος των προσκομιζόμενων στοιχείων και δικαιολογητικών θα γίνεται εκ των υστέρων. Και οι ασφαλισμένοι είναι υποχρεωμένοι να διατηρήσουν φυσικά παραστατικά που τυχόν δεν έχουν προσκομίσει στον ΕΦΚΑ για 10 χρόνια, προκειμένου να μπορούν να προσκομιστούν κατά τη διάρκεια των ελέγχων.

5. Υπάρχουν κάποιες νέες προβλέψεις, για να επιταχυνθεί η έκδοση των επικουρικών συντάξεων και των εφάπαξ;

Καθιερώνεται προθεσμία τριών μηνών για την έκδοση επικουρικής σύνταξης, η οποία ξεκινά με την έκδοση της κύριας σύνταξης, καθώς και προθεσμία έξι μηνών για τη χορήγηση εφάπαξ, με αφετηρία την ημερομηνία υποβολής του σχετικού αιτήματος. Οι προθεσμίες αυτές, περιλαμβανομένης και της τρίμηνης προθεσμίας για την έκδοση κύριας σύνταξης, δεν ισχύουν για διεθνείς συντάξεις, δηλαδή για συντάξεις που εκδίδονται με τη συνδρομή και τη συμμετοχή ασφαλιστικών φορέων άλλων κρατών.

6. Αν αυτό το μέτρο είναι το «μπαζούκα», για να βγαίνουν γρήγορα οι συντάξεις και να κλείσει το θέμα των εκκρεμών συντάξεων, γιατί δεν το εφαρμόσατε νωρίτερα;

Διότι παλαιότερα δεν υπήρχαν όλα τα ηλεκτρονικά συστήματα και τα τεχνικά δεδομένα, που υπάρχουν τώρα. Και επίσης διότι οι εκκρεμείς συντάξεις αφορούν στη συντριπτική τους πλειονότητα τα έτη 2020 και 2021, οπότε και οι αιτήσεις για συνταξιοδότηση υποβάλλονται πλέον ηλεκτρονικά.

Επομένως, τώρα ωρίμασαν οι συνθήκες – κυρίως από τεχνολογικής πλευράς – για να μπορούν να εφαρμοστούν αυτά τα μέτρα. Το πληροφοριακό σύστημα «ΑΤΛΑΣ» του ΕΦΚΑ, στο οποίο τηρείται το ασφαλιστικό ιστορικό των ασφαλισμένων, εμπλουτίζεται με ολοένα και περισσότερα στοιχεία. Είναι πολύ περισσότερο αξιοποιήσιμο πλέον από ό,τι στο παρελθόν.

Ταυτόχρονα, όπως ήδη τονίστηκε, οι νέες αιτήσεις σύνταξης (2020, 2021, 2022) υποβάλλονται μόνο ηλεκτρονικά. Με λίγα λόγια, έπρεπε να ωριμάσει σε έναν ικανοποιητικό βαθμό ο ψηφιακός μετασχηματισμός του ΕΦΚΑ, για να μπορεί να εφαρμοστεί αυτό το εργαλείο και να είναι αποτελεσματικό.

7. Και τι θα γίνεται με τις περιπτώσεις αποκλίσεων και λαθών; Στις περιπτώσεις που ο ασφαλιστικός χρόνος που δηλώνεται αποδειχθεί μικρότερος από τον πραγματικό;

Καταρχάς, είναι σημαντικό να γνωρίζει κανείς ότι τουλάχιστον στο 50% των περιπτώσεων οι υπολογισμοί του ΕΦΚΑ και οι υπολογισμοί των εν αναμονή συνταξιούχων αναφορικά με τον χρόνο ασφάλισης ταυτίζονται. Επομένως, στις μισές περιπτώσεις δεν υπάρχει κανένα πρόβλημα και η όποια καθυστέρηση σημειωνόταν στο παρελθόν ήταν διπλά άδικη για τον συνταξιούχο. Στις άλλες περιπτώσεις θα γίνεται ο σχετικός έλεγχος και ο ΕΦΚΑ θα ενσωματώνει πλήρως («συντάξεις εμπιστοσύνης») ή μερικώς (συντάξεις fast track) τις παρατηρήσεις του εν αναμονή συνταξιούχου.

Κατόπιν, μετά την έκδοση της σύνταξης, εάν οι έλεγχοι που διεξάγονται εκ των υστέρων από τον ΕΦΚΑ διαπιστώσουν αποκλίσεις, θα γίνονται οι αναγκαίοι συμψηφισμοί. Εάν π.χ. υπάρχει απόκλιση ανάμεσα στη δήλωση και την πραγματική ασφάλιση – μικρότερη των δύο ετών -, ο ασφαλισμένος θα έχει τη δυνατότητα να καλύπτει τη διαφορά, τις εισφορές που λείπουν δηλαδή και να συνεχίσει να παίρνει τη σύνταξή του κανονικά. Στις υπόλοιπες περιπτώσεις, που έχει καταβληθεί

μεγαλύτερη σύνταξη από όση θα έπρεπε, τα επιπλέον χρήματα θα ανακτηθούν με τις σχετικές διαδικασίες που προβλέπονται παγίως στο Δημόσιο.

Το σύστημα διαθέτει δικλίδες ασφαλείας, για να αποτραπεί το ενδεχόμενο λαθών στον υπολογισμό των συντάξεων. Όπως σεβόμαστε τα χρήματα των φορολογουμένων, το ίδιο κάνουμε με το αυτονόητο δικαίωμα των συνταξιούχων να λάβουν γρήγορα τη σύνταξή τους.

8. Και αν τα στοιχεία που θα προσκομίζει ο συνταξιούχος είναι πλαστά;

Τότε προβλέπεται ότι θα επιβάλλονται οι ποινές που παγίως προβλέπονται για την εξαπάτηση της Δημόσιας Διοίκησης. Το Δημόσιο σέβεται τον ασφαλισμένο με τον θεσμό της «σύνταξης εμπιστοσύνης», επομένως έχει την αξίωση και από τον ασφαλισμένο να σεβαστεί κι εκείνος με τη σειρά του το Δημόσιο. Εν πάση περιπτώσει, προβλέπεται για τους ασφαλισμένους να τηρούν για κάποιο διάστημα τα αναγκαία παραστατικά, έτσι ώστε να διευκολύνονται οι έλεγχοι στη συνέχεια από τις υπηρεσίες του ΕΦΚΑ.

9. Μήπως όμως όλα αυτά είναι αποτέλεσμα της αναποτελεσματικότητας των μέτρων που εφαρμόστηκαν, μέχρι σήμερα, για τις εκκρεμείς συντάξεις;

Το αντίθετο. Τα μέχρι σήμερα μέτρα απέδωσαν και μάλιστα εντυπωσιακά. Από 123.00 αποφάσεις για κύριες συντάξεις το 2019, φτάσαμε στις 224.000 αποφάσεις το 2021. Αύξηση 83%. Αυτό είναι ρεκόρ στην έκδοση συντάξεων όλων των εποχών.

Παράλληλα, θεσπίστηκε η προκαταβολή εθνικής σύνταξης και έτσι πριν ακόμα από την έκδοση της σύνταξης δεκάδες χιλιάδες συνταξιούχοι μπορούν να καλύπτονται από τον θεσμό. Ενώ η εμπλοκή των πιστοποιημένων δικηγόρων και λογιστών, που πρόσφατα έγινε πράξη, θα συντελέσει, όπως ομολογούν τόσο οι ίδιοι όσο και οι ασφαλισμένοι που χρησιμοποίησαν τις υπηρεσίες τους για την επιτάχυνση της όλης διαδικασίας των συντάξεων. Όσοι έχουν καταφύγει σε πιστοποιημένους δικηγόρους και λογιστές δηλώνουν δημόσια ότι έβγαλαν τη σύνταξή τους σε χρόνο ρεκόρ.

Επομένως, αυτό που συμβαίνει είναι πάρα πολύ απλό: Δίπλα στα μέτρα που ήδη έχουν εφαρμοστεί για την επιτάχυνση των συντάξεων εφαρμόζονται οι δύο νέες ρυθμίσεις, συντάξεις fast track και «συντάξεις εμπιστοσύνης», που συνδυάζουν τις τεχνολογικές εξελίξεις μέσα στον ΕΦΚΑ με την εμπιστοσύνη απέναντι στον πολίτη.

Και είναι βέβαιο ότι όλα αυτά τα μέτρα θα αποδώσουν και μάλιστα στους αμέσως επόμενους μήνες, λύνοντας οριστικά το πρόβλημα των εκκρεμών συντάξεων».

Πηγή: ΑΠΕ-ΜΠΕ